Uradni list
Evropske unije

SL
Serija C

C/2026/901

11.2.2026

SPOROČILO KOMISIJE

Smernice Komisije o izvajanju funkcije za predložitev izjave za ponudnike medijskih storitev v skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2024/1083 (evropski akt o svobodi medijev)

(C/2026/901)

1. UVOD

1. Evropski akt o svobodi medijev (Uredba (EU) 2024/1083 ([1]), v nadaljnjem besedilu: EMFA) v členu 18 določa sklop zaščitnih ukrepov za ponudnike medijskih storitev. Ti zaščitni ukrepi se nanašajo na moderiranje vsebin ponudnikov medijskih storitev, ki ga izvajajo ponudniki zelo velikih spletnih platform ([2]), kadar takšno moderiranje temelji na njihovih ustreznih pogojih uporabe storitev. Da bi lahko izkoristili te zaščitne ukrepe, morajo ponudniki medijskih storitev izjaviti, da izpolnjujejo več elementov, kot so navedeni v členu 18(1), prvi pododstavek, točke (a) do (g), EMFA. Da bi to omogočili, člen 18(1) EMFA od ponudnikov zelo velikih spletnih platform zahteva, da zagotovijo funkcijo, ki ponudnikom medijskih storitev omogoča predložitev te izjave.

2. V skladu s členom 18(9) EMFA je Komisija zadolžena za izdajo smernic za olajšanje učinkovitega izvajanja funkcije iz člena 18(1). V uvodni izjavi 53 EMFA je poleg tega navedeno, da bi morale smernice prispevati k zmanjšanju tveganj morebitne zlorabe navedene funkcije, zlasti s strani ponudnikov medijskih storitev, ki sistematično širijo dezinformacije ter manipulirajo z informacijami in se vmešavajo, vključno s tistimi, ki so pod nadzorom nekaterih tretjih držav, ob upoštevanju meril, ki jih pripravi Evropski odbor za medijske storitve glede ponudnikov medijskih storitev zunaj Unije. Pojasnjeno je, da lahko smernice zajemajo ureditve v zvezi z vključevanjem priznanih organizacij civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, v pregledovanje izjav, po potrebi pa tudi nacionalnih regulativnih organov ali teles ali koregulativnih ali samoregulativnih organov. Tako sodelovanje bi lahko na primer pomenilo možnost, da navedene organizacije ponudnike zelo velikih spletnih platform opozorijo na vsako morebitno težavo, povezano s skladnostjo ponudnikov medijskih storitev z ustreznimi elementi za izjavo.

3. Te smernice so namenjene olajšanju uporabe pravil z določitvijo bistvenih značilnosti zasnove in delovanja, ki bi jih morala imeti funkcija za predložitev izjave. Navedene značilnosti bi morale prispevati k temu, da ponudniki medijskih storitev funkcijo za predložitev izjave enostavno najdejo, jo enostavno uporabijo in enostavno dostopajo do nje, hkrati pa ponudnikom zelo velikih spletnih platform omogočati potrebno prožnost, da te značilnosti prilagodijo posebnim lastnostim svojih storitev in poslovnih modelov.

4. Komisija je pri pripravi teh smernic izvedla ciljno posvetovanje, v katerem so sodelovali ustrezni deležniki, vključno s predstavniki ponudnikov zelo velikih spletnih platform, ponudnikov medijskih storitev, organizacij civilne družbe, organizacij za preverjanje dejstev in regulativnih organov.

5. Te smernice odražajo razumevanje Komisije člena 18 EMFA. Končno in verodostojno razlago prava EU lahko poda samo Sodišče Evropske unije.

([1]) Uredba (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU (evropski akt o svobodi medijev) (UL L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

([2]) Spletne platforme s povprečno vsaj 45 milijoni mesečno aktivnih uporabnikov v EU, kot jih določi Komisija v skladu s členom 33(4) Uredbe (EU) 2022/2065 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. oktobra 2022 o enotnem trgu digitalnih storitev in spremembi Direktive 2000/31/ES (Akt o digitalnih storitvah) (UL L 277, 27.10.2022, str. 1).

6. V oddelku 2 teh smernic sta določena področje uporabe in namen. V oddelku 3 so določene minimalne splošne značilnosti, ki jih mora po mnenju Komisije imeti funkcija za predložitev izjave. Oddelek 4 vsebuje smernice o elementih, ki jih je treba navesti v skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točke (a) do (g), EMFA, ki bi lahko podprli tako ponudnike medijskih storitev kot tudi ponudnike zelo velikih spletnih platform pri obravnavi predložitve izjave. V oddelku 5 Komisija podrobno obravnava druge vidike, povezane z obravnavo izjav. V oddelku 6 so določene ureditve, po katerih se lahko ponudniki zelo velikih spletnih platform posvetujejo z regulativnimi organi ali telesi ali s koregulativnimi ali samoregulativnimi mehanizmi, kadar obstaja „razumen dvom“ o skladnosti ponudnikov medijskih storitev s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (d), EMFA. V oddelku 7 so navedene smernice Komisije za splošne ureditve za vključevanje organizacij civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, v pregled izjav.

2. **PODROČJE UPORABE SMERNIC**

7. V skladu s členom 18(1) EMFA morajo ponudniki zelo velikih spletnih platform ponudnikom medijskih storitev, ki so prejemniki njihovih storitev, zagotoviti funkcijo za predložitev izjave. V uvodni izjavi 53 EMFA je dodatno pojasnjeno, da so ponudniki zelo velikih spletnih platform, ki bi morali vzpostaviti funkcijo za predložitev izjave, tisti, ki zagotavljajo dostop do medijskih vsebin.

8. Za pojasnitev, kdo so naslovniki in kakšen je obseg obveznosti iz člena 18(1), Komisija meni, da je treba upoštevati vse elemente opredelitve pojma „medijska storitev“ iz EMFA. V skladu s členom 2, točka 1, EMFA medijska storitev pomeni storitev, pri kateri je glavni namen storitve ali njenega ločljivega dela zagotavljanje programov ali medijskih publikacij, pod uredniško odgovornostjo ponudnika medijskih storitev, splošni javnosti na kakršen koli način z namenom obveščanja, zabave ali izobraževanja. Člen 2, točka 1, EMFA bi bilo treba brati tudi v povezavi z opredelitvijo pojma „ponudnik medijske storitve“ iz člena 2, točka 2, ki določa, da je treba takega ponudnika razumeti kot „fizično ali pravno osebo, katere poklicna dejavnost je zagotavljanje medijske storitve […]“. V uvodni izjavi 9 EMFA je nadalje poudarjena poklicna narava dejavnosti kot odločilni dejavnik, ki ga je treba upoštevati pri opredelitvi pravnih ali fizičnih oseb, ki zagotavljajo medijsko storitev. V uvodni izjavi 9 EMFA je tudi priznano, da lahko ponudniki medijskih storitev na notranjem trgu delujejo v različnih oblikah, in navedeno, da bi bilo treba opredelitev ponudnika medijskih storitev razumeti tako, da zajema širok spekter poklicnih medijskih akterjev, vključno s samostojnimi delavci.

9. Kot je pojasnjeno v uvodni izjavi 50 EMFA, je cilj člena 18 EMFA ohranjati svobodo in pluralnost medijev v digitalnem okolju z zmanjšanjem vpliva odločitev o moderiranju vsebin na uredniško integriteto ponudnikov medijskih storitev ter na kroženje zaupanja vrednih informacij, pripravljenih v skladu z uredniškimi in strokovnimi standardi. Namen člena 18 EMFA je zaščititi poklicne novinarske dejavnosti ponudnikov medijskih storitev, ki imajo uredniško odgovornost za svoje programe ali medijske publikacije, ki obravnavajo zlasti zadeve v javnem interesu, družbena vprašanja ali kulturne pojave ter navsezadnje prispevajo k javni in demokratični razpravi ([3]).

10. Zato bi morala zahteva po vzpostavitvi funkcije iz člena 18(1) EMFA v skladu z uvodno izjavo 53 EMFA zajemati ponudnike zelo velikih spletnih platform, ki omogočajo dostop do medijskih vsebin, in sicer tiste, ki shranjujejo in v javnosti razširjajo informacije, ki vključujejo programe ali medijske publikacije, ki jih ponudniki medijskih storitev pripravijo v skladu z uredniškimi in strokovnimi standardi, v kolikor bi bilo nesorazmerno ali nepomembno za cilj določbe, da bi bili zajeti drugi ponudniki zelo velikih spletnih platform, kot so spletne tržnice ali platforme, ki zagotavljajo vsebine za odrasle.

([3]) Te smernice ne bi smele posegati v pravila, ki se uporabljajo za vsebine, ki jih zagotavljajo ponudniki medijskih storitev in ki lahko pomenijo oglaševanje, vključno s političnim oglaševanjem, ali komercialna sporočila, kot so opredeljena v drugih zakonodajnih aktih EU, kot so akt o digitalnih storitvah, Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah), kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/1808 (UL L 095, 15.4.2010, str. 1), in Uredba (EU) 2024/900 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2024 o preglednosti in ciljanju v političnem oglaševanju (UL L, 2024/900, 20.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj).

3. **SPLOŠNE ZNAČILNOSTI FUNKCIJE ZA PREDLOŽITEV IZJAVE**

11. Namen tega oddelka je določiti smernice za izvajanje funkcije za predložitev izjave. Cilj je v največji možni meri zagotoviti, da ponudniki zelo velikih spletnih platform funkcijo izvajajo dosledno in učinkovito, brez poseganja v različne poslovne modele in posebne lastnosti posameznega ponudnika.

12. Funkcija, ki jo morajo ponudniki zelo velikih spletnih platform vzpostaviti v skladu s členom 18(1) EMFA, je ključni osnovni pogoj, da lahko ponudniki medijskih storitev izkoristijo zaščitne ukrepe pred neupravičenimi odločitvami o moderiranju v zvezi z vsebino, ki se šteje za nezdružljivo s pogoji uporabe storitev zelo velikih spletnih platform.

13. Funkcija bi morala biti sestavni del infrastrukture ponudnikov zelo velikih spletnih platform. Vključevati bi morala namenski in jasno viden element na njihovem vmesniku, tako da bi jo lahko ponudniki medijskih storitev zlahka našli in do nje dostopali, npr. prek svojih računov na platformi.

14. Funkcija bi morala biti zasnovana kot standardiziran vprašalnik, ki bi moral biti na voljo v vseh uradnih jezikih vsake države članice, v kateri ponudniki zelo velikih spletnih platform ponujajo svoje storitve. Vprašalnik bi moral biti sestavljen zlasti iz vnaprej pripravljenega seznama s potrditvenimi polji, ki jih lahko ponudniki medijskih storitev izpolnijo in tako izjavijo, da izpolnjujejo posebne elemente iz člena 18(1), prvi pododstavek, točke (a) do (e), EMFA. Vprašalnik bi moral ponudnikom storitev omogočati, da zagotovijo informacije iz člena 18(1), prvi pododstavek, točki (f) in (g), na primer prek vnosnega polja ali oddelka za priloge.

15. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali zagotoviti, da funkcija vključuje element, ki ponudnikom medijskih storitev omogoča, da v eni sami predložitvi prijavijo vse račune, ki jih upravljajo na določeni platformi. To bi olajšalo postopek predložitve izjave za tiste ponudnike medijskih storitev, ki na določeni platformi upravljajo več računov, saj jim ne bi bilo treba predložiti ločenih in posameznih izjav za vsak posamezni račun, ki ga upravljajo.

16. Da bi preprečili predložitev izjav, ki jih samodejno izpolnijo boti ali druga avtomatizirana programska oprema, bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform zagotoviti, da funkcija vključuje element, ki ponudnikom medijskih storitev omogoča, da na svojih izjavah navedejo datum in jih elektronsko podpišejo ter jih avtenticirajo in preverijo s popolnoma avtomatiziranim javnim Turingovim testom za razlikovanje računalnikov in ljudi (CAPTCHA) ali podobnimi protokoli, zasnovanimi za razlikovanje med človeškimi uporabniki in avtomatizirano programsko opremo.

17. Funkcija bi morala vključevati tudi neobvezen element, ki bi ponudnikom medijskih storitev omogočal nalaganje vseh informacij v zvezi z izpolnjevanjem elementov, navedenih v skladu s členom 18(1) EMFA, za katere menijo, da so pomembne za podporo njihovim izjavam. V zvezi s tem bi morali imeti ponudniki medijskih storitev možnost navesti, ali bi lahko bile te dodatne podporne informacije javno dostopne. Vsekakor bi morala možnost uporabe tega neobveznega elementa za zagotavljanje dodatnih podpornih informacij ostati strogo v izključni presoji ponudnikov medijskih storitev. Zato neobstoj dodatnih dokazil ne bi smel povzročiti, da je izjava nepopolna, ali predstavljati razloga za njeno zavrnitev.

18. Funkcija, ki jo upravljajo ponudniki zelo velikih spletnih platform, bi morala omogočati pošiljanje avtomatiziranega sporočila o potrditvi prejema izjave zadevnemu ponudniku medijskih storitev, potem ko je izjava predložena. To sporočilo bi moralo vsebovati tudi kontaktne podatke ponudnika zelo velike spletne platforme, vključno z elektronskim naslovom, prek katerega lahko ponudnik medijskih storitev z njim neposredno in hitro komunicira, kot se zahteva s členom 18(3) EMFA.

19. Ponudniki medijskih storitev bi morali imeti možnost spremljati in upravljati status svojih izjav prek svojih računov na platformi ter kadar koli posodobiti, spremeniti ali umakniti svoje izjave. Posodobitev ali sprememba že sprejete izjave ne bi smela biti bolj obremenjujoča kot predložitev prvotne izjave, niti se ne bi smela zato zahtevati nova predložitev.

20. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali prejete izjave javno objaviti v zlahka dostopni in strojno berljivi obliki. Enako bi moralo veljati za vse dodatne podporne informacije, navedene v odstavku 17 zgoraj, v skladu z zahtevo iz člena 18(2) EMFA.

21. Da bi se povečala ozaveščenost o funkciji za predložitev izjave in olajšala njena uporaba, Komisija spodbuja ponudnike zelo velikih spletnih platform, naj jo dejavno promovirajo pri prejemnikih svojih storitev. To bi lahko dosegli na primer z vključitvijo funkcije v svoje pogoje uporabe storitev ter zagotovitvijo splošne razlage o tem, kako predložiti izjavo, potem ko je funkcija vzpostavljena, ali vzpostavitvijo namenske kontaktne točke v zvezi s tem.

4. **POSAMEZNI ELEMENTI IZJAVE**

22. Naslednji pododdelki vsebujejo smernice o nekaterih vidikih, povezanih s posameznimi elementi, ki so navedeni v členu 18(1), prvi pododstavek, točke (a) do (g), in ki jih je treba vključiti v izjavo, ki jo predloži ponudnik medijskih storitev.

4.1 **Elementi, povezani s členom 18(1), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (f)**

23. V skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točke (a), (b) in (f), EMFA funkcija ponudnikom medijskih storitev omogoča, da izjavijo, da so ponudniki medijskih storitev in da spoštujejo člen 6(1) EMFA, ter navedejo svoje pravno ime in kontaktne podatke, vključno z elektronskim naslovom, ki naj bi bil po možnosti namenski poštni predal, da se zagotovi stabilen komunikacijski kanal, ki ga lahko ponudnik zelo velike spletne platforme uporabi za hitro in neposredno komunikacijo z njimi.

24. Ponudniki zelo velikih spletnih platform lahko za obravnavo izjav in lažjo opredelitev ponudnikov medijskih storitev uporabljajo javno dostopne podatkovne zbirke na ravni EU ali nacionalne podatkovne zbirke za iskanje posodobljenih in celovitih informacij o ponudnikih medijskih storitev in njihovem lastništvu. Take podatkovne zbirke vključujejo pregled lastništva evropskih medijev (Euromedia Ownership Monitor) ([4]) ali nacionalne zbirke podatkov o lastništvu medijev, vzpostavljene v skladu s členom 6(2) EMFA. Evropski odbor za medijske storitve (v nadaljnjem besedilu: Odbor) bi lahko olajšal stike med ponudniki zelo velikih spletnih platform in ustreznimi nacionalnimi organi, pristojnimi za nacionalne podatkovne zbirke.

25. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi lahko iskali tudi v zbirki MAVISE ([5]), ki je centralizirana in prosto dostopna podatkovna zbirka, ki jo upravlja Evropski avdiovizualni observatorij. MAVISE zagotavlja informacije o državi jurisdikcije ponudnikov avdiovizualnih medijskih storitev, ki so na voljo v Evropskem gospodarskem prostoru, v skladu z direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah.

26. V tem okviru bi lahko ponudniki medijskih storitev kot del neobveznega elementa, opisanega v odstavku 17 zgoraj, vključili neposredno povezavo do podatkovnih zbirk iz odstavkov 24 in 25 zgoraj ter do spletnega mesta z informacijami, ki se zahtevajo v skladu s členom 6(1) EMFA.

4.2 **Elementi, povezani s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (c)**

27. V skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (c), EMFA funkcija ponudnikom medijskih storitev omogoča, da izjavijo, da so uredniško neodvisni od držav članic, političnih strank, tretjih držav in subjektov, ki jih nadzorujejo ali financirajo tretje države.

([4]) EurOMo (pregled lastništva evropskih medijev).
([5]) Podatkovna zbirka MAVISE.

28. Ponudniki medijskih storitev bi lahko v okviru neobveznega elementa, opisanega v odstavku 17 zgoraj, naložili ustrezne informacije, kot so notranji ukrepi, politike ali postopki, ki so jih uvedli za ohranjanje in spodbujanje uredniške neodvisnosti. V ta namen bi se lahko ponudniki medijskih storitev zgledovali po priporočilu Komisije o notranjih zaščitnih ukrepih za uredniško neodvisnost in preglednost lastništva v medijskem sektorju, ki vključuje neizčrpen in nekumulativen nabor prostovoljnih ukrepov za zaščito neodvisnosti in integritete uredniških odločitev ([6]).

29. Neobvezen element, opisan v odstavku 17 zgoraj, bi lahko ponudnikom medijskih storitev omogočil tudi, da navedejo, da zanje ne veljajo nobeni omejevalni ukrepi, ki jih je Evropska unija trenutno uvedla med drugim zaradi pomanjkanja uredniške neodvisnosti ([7]).

4.3 **Elementi, povezani s členom 18(1), prvi pododstavek, točki (d) in (g)**

30. V skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (d), EMFA funkcija ponudnikom medijskih storitev omogoča, da izjavijo, (i) da zanje veljajo regulativne zahteve za izvajanje uredniške odgovornosti v eni ali več državah članicah in nadzor, ki ga izvaja pristojni nacionalni regulativni organ ali telo, ali (ii) da uporabljajo koregulativni ali samoregulativni mehanizem, ki ureja uredniške standarde, ki je splošno priznan in sprejet v zadevnem medijskem sektorju v eni ali več državah članicah.

31. Ta elementa sta alternativna in ne kumulativna. Zato ponudniku medijskih storitev, ki izjavi, da zanj veljajo regulativne zahteve za izvajanje uredniške odgovornosti in nadzor, ki ga izvaja pristojni nacionalni regulativni organ ali telo, ni treba izjaviti tudi, da uporablja koregulativni ali samoregulativni mehanizem, ki ureja uredniške standarde, ki je splošno priznan in sprejet v zadevnem medijskem sektorju v eni ali več državah članicah, in obratno.

32. Ponudniki medijskih storitev bi lahko v okviru neobveznega elementa, opisanega v odstavku 17 zgoraj, predložili dokaze v podporo svoji izjavi v skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (d) ([8]). Ponudnike medijskih storitev se tudi spodbuja, naj naložijo podporne informacije o koregulativnem ali samoregulativnem mehanizmu, ki ureja uredniške standarde, ki ga uporabljajo ([9]).

33. Komisija priznava, da se lahko stopnja razvoja koregulativnih ali samoregulativnih mehanizmov med državami članicami razlikuje. V zvezi s tem meni, da bi lahko Odbor v okviru svoje splošne naloge spodbujanja dosledne in učinkovite uporabe EMFA spodbujal in olajšal razvoj učinkovitih, skladnih in usklajenih nacionalnih koregulativnih ali samoregulativnih pobud, tudi v okviru strukturiranega dialoga na podlagi člena 19 EMFA.

34. Za namene člena 18 EMFA naj bi koregulativni ali samoregulativni mehanizmi zagotavljali učinkovito upravljanje uredniških standardov, ki je popolnoma neodvisno od državnih, političnih in komercialnih interesov, in svoje dejavnosti izvajali pregledno, pogosto pa jim je zaupano nadziranje skladnosti v skladu z ustreznimi etičnimi in strokovnimi standardi.

35. Primeri takih koregulativnih ali samoregulativnih mehanizmov so nacionalni sveti za medije in tisk ter poklicne zbornice ali združenja, ki nadzorujejo novinarski poklic in urejajo uredniške standarde.

([6]) Priporočilo Komisije (EU) 2022/1634 z dne 16. septembra 2022 o notranjih zaščitnih ukrepih za uredniško neodvisnost in preglednost lastništva v medijskem sektorju (UL L 245, 22.9.2022, str. 56).

([7]) Posodobljen seznam omejevalnih ukrepov, ki jih je trenutno uvedla Evropska unija, je na voljo na naslednjem spletnem mestu: https://data.europa.eu/apps/eusanctionstracker/.

([8]) Primeri lahko vključujejo potrdila ali ustrezno dokumentacijo, ki jih izda svet za tisk, medije ali etična vprašanja, ustanovljen v eni od držav članic, ali povezavo do spletnega mesta zadevnega sveta.

([9]) Primeri vključujejo ukrepe, ki jih je zadevni mehanizem sprejel za zagotovitev skladnosti s svojimi standardi, ali postopke za reševanje in nadaljnje obravnavanje pritožb zaradi neskladnosti.

36. V skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (g), EMFA funkcija ponudnikom medijskih storitev omogoča, da navedejo kontaktne podatke, vključno z imeni, elektronskimi naslovi ali telefonskimi številkami, ustreznih kontaktnih točk ustreznih nacionalnih regulativnih organov ali teles ali predstavnikov koregulativnih ali samoregulativnih mehanizmov iz člena 18(1), prvi pododstavek, točka (d), EMFA. V zvezi s tem se Odbor spodbuja, da ponudnikom medijskih storitev in ponudnikom zelo velikih spletnih platform pomaga z zagotavljanjem posodobljenega seznama ustreznih nacionalnih regulativnih organov ali teles ter zbiranjem informacij o ustreznih koregulativnih in samoregulativnih mehanizmih, ki delujejo v državah članicah.

4.4 **Elementi, povezani s pogojem iz člena 18(1), prvi pododstavek, točka (e)**

37. V nadaljevanju navedene smernice o tem, kako uporabljati člen 18(1), prvi pododstavek, točka (e), EMFA, ne posegajo v člen 50 akta o umetni inteligenci (Uredba (EU) 2024/1689) ter v morebitne smernice ali kodekse prakse, izdane na podlagi člena 50(7) in člena 96(1), prvi pododstavek, točka (d), navedene uredbe ([10]).

38. V skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točka (e), EMFA funkcija ponudnikom medijskih storitev omogoča, da izjavijo, da ne zagotavljajo vsebin, ki jih ustvarijo sistemi umetne inteligence, ne da bi se nad njimi izvajal človeški pregled ali uredniški nadzor.

39. Ponudniki medijskih storitev bi si lahko v okviru neobveznega elementa, opisanega v odstavku 17 zgoraj, izmenjevali informacije o svojih praksah glede človeškega pregleda ali uredniškega nadzora vsebin, ki jih ustvarjajo sistemi umetne inteligence.

40. Navedene informacije bi se lahko na primer nanašale na posebne funkcije ali vloge v organizaciji ponudnika medijskih storitev, ki so zadolžene za uredniški pregled vsebin, ustvarjenih s sistemi umetne inteligence, ali za prevzem uredniške odgovornosti za takšne vsebine.

41. Komisija vsekakor opozarja, da zaščita, zagotovljena s členom 18 EMFA v zvezi z moderiranjem vsebin, ki ga izvajajo ponudniki zelo velikih spletnih platform in ki ima za posledico začasno onemogočitev zagotavljanja njihovih spletnih posredniških storitev v zvezi z vsebinami, ki jih zagotavlja ponudnik medijskih storitev, zajema vse vsebine, ki jih zagotavljajo ponudniki medijskih storitev, vključno s tistimi, ki jih ustvarjajo ali prirejajo sistemi umetne inteligence, če ponudniki medijskih storitev za take vsebine izvajajo človeški pregled ali uredniški nadzor, kot so navedli v svojih izjavah.

5. **DRUGI VIDIKI V ZVEZI Z OBRAVNAVO IZJAV**

42. Za zagotovitev obravnave predloženih izjav v razumnem časovnem okviru in brez nepotrebnega odlašanja, kot se zahteva z zadnjim stavkom člena 18(3) EMFA, bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform prejete izjave obdelovati posamično in neprekinjeno, takoj ko jih prejmejo. Zlasti ne bi smeli omejevati predložitve in obdelave izjav na določena časovna obdobja.

43. Odločitev o sprejetju, zavrnitvi ali razveljavitvi izjave bi morala temeljiti izključno na elementih, navedenih v skladu s členom 18(1) EMFA. Odločitev o sprejetju, zavrnitvi ali razveljavitvi izjave ne bi smela temeljiti na tem, ali je vsebina ponudnika medijskih storitev skladna s pogoji uporabe storitev ponudnika zelo velike spletne platforme ali ne.

([10]) Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

44. Ponudniki zelo velikih spletnih platform lahko predhodno sprejeto izjavo razveljavijo le, če zadevni ponudnik medijskih storitev ne izpolnjuje več enega ali več elementov, navedenih v skladu s členom 18(1), prvi pododstavek, točke (a) do (e), EMFA.

45. Da bi lažje opredelili morebitne neskladnosti v zvezi z izjavami, lahko pristojni nacionalni regulativni organ ali telo ali koregulativni ali samoregulativni mehanizem ponudnikom zelo velikih spletnih platform sporoči, da ponudnik medijskih storitev ne izpolnjuje enega ali več elementov, navedenih v skladu s členom 18(1) EMFA. Na neizpolnjevanje lahko opozorijo tudi organizacije civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, kot so tiste iz odstavka 57, v skladu z uvodno izjavo 53 EMFA.

46. Kadar organizacije civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, kot so tiste iz odstavka 57, opozorijo na neizpolnjevanje enega ali več elementov, navedenih v skladu s členom 18(1) EMFA, bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform v zvezi s tem pridobiti potrditev pristojnega nacionalnega regulativnega organa ali telesa ali ustreznega koregulativnega ali samoregulativnega mehanizma.

47. V zvezi s tem bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform zagotoviti razpoložljivost človeške kontaktne točke za namene izmenjav s ponudniki medijskih storitev, pristojnimi nacionalnimi regulativnimi organi ali telesi, ustreznimi koregulativnimi ali samoregulativnimi mehanizmi ter organizacijami civilne družbe, vključno z organizacijami za preverjanje dejstev, kot so tiste iz odstavka 57.

48. Če ponudniki zelo velikih spletnih platform izjavo zavrnejo ali razveljavijo, bi morali zadevnega ponudnika medijskih storitev o svoji odločitvi obvestiti brez nepotrebnega odlašanja. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali pri obveščanju zadevnega ponudnika medijskih storitev navesti razloge za zavrnitev ali razveljavitev izjave ter pravna sredstva, ki so na voljo ponudnikom medijskih storitev v skladu s členom 18(7) EMFA.

6. **POSVETOVANJE Z NACIONALNIMI REGULATIVNIMI ORGANI ALI TELESI ALI S KOREGULATIVNIMI ALI SAMOREGULATIVNIMI MEHANIZMI V PRIMERU RAZUMNEGA DVOMA**

49. V skladu z zadnjim pododstavkom člena 18(1) EMFA bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform v primeru razumnega dvoma o tem, ali ponudnik medijskih storitev ravna v skladu s tem, kar je izjavil na podlagi člena 18(1), prvi pododstavek, točka (d), EMFA, tj. da zanj veljajo regulativne zahteve za izvajanje uredniške odgovornosti v eni ali več državah članicah in nadzor, ki ga izvaja pristojni nacionalni regulativni organ ali telo, ali da uporablja koregulativni ali samoregulativni mehanizem, ki ureja uredniške standarde, ki je splošno priznan in sprejet v zadevnem medijskem sektorju v eni ali več državah članicah, v zvezi s tem pridobiti potrditev ustreznega nacionalnega regulativnega organa ali telesa ali ustreznega koregulativnega ali samoregulativnega mehanizma.

50. V uvodni izjavi 53 EMFA je pojasnjeno, da bi vzpostavitev stika z nacionalnim regulativnim organom ali telesom ali s koregulativnim ali samoregulativnim mehanizmom ponudniku zelo velike spletne platforme omogočila, da preveri, ali za ponudnika medijskih storitev veljajo regulativne zahteve oziroma ali uporablja koregulativne ali samoregulativne mehanizme. V navedeni uvodni izjavi je navedeno, da bi se lahko ponudniki zelo velikih spletnih platform po potrebi oprli na razpoložljive informacije o upoštevanju ustreznih zahtev in mehanizmov, kot so standardi, ki jih je razvila industrija, ali drugi ustrezni kodeksi ravnanja.

51. V zvezi s tem bi se „razumen dvom“ pojavil, kadar ponudniki zelo velikih spletnih platform na podlagi informacij, ki jih je ponudnik medijskih storitev predložil v svoji izjavi, ne morejo ugotoviti, ali zanj veljajo regulativne zahteve oziroma ali upošteva koregulativne ali samoregulativne zahteve. To bi na primer veljalo, kadar informacije o članstvu v svetih za tisk niso javno dostopne ali kadar ponudnik medijskih storitev ni naveden v javno dostopnih registrih pristojnega nacionalnega regulativnega organa ali telesa, ki je bilo navedeno v izjavi.

52. Če se v skladu s členom 18(1), zadnji pododstavek, EMFA opravi posvetovanje s pristojnim nacionalnim regulativnim organom ali telesom, bi ta moral potrditi, ali za zadevnega ponudnika medijskih storitev veljajo regulativne zahteve za izvajanje uredniške odgovornosti in njegov nadzor. Za namene navedene potrditve lahko pristojni nacionalni regulativni organ ali telo upošteva: (i) nacionalna pravila, ki se uporabljajo za ponudnika medijskih storitev; (ii) merila, na podlagi katerih ponudnik medijskih storitev spada v njegovo jurisdikcijo in regulativno pristojnost; (iii) razpoložljive nacionalne registre ali sezname, ki vključujejo ponudnika medijskih storitev, in (iv) ustrezne določbe o regulativnih pooblastilih, ki jih lahko izvaja nad ponudnikom medijskih storitev.

53. Za namene potrditve iz člena 18(1), zadnji pododstavek, EMFA bi lahko koregulativni ali samoregulativni mehanizem, ki je splošno priznan in sprejet v medijskem sektorju v eni ali več državah članicah, upošteval informacije o tem, ali ponudnik medijskih storitev upošteva ustrezne uredniške standarde.

54. Te informacije bi lahko vključevale podatek, ali je ponudnik medijskih storitev član mehanizma ali je zajet v njem oziroma ali je del kodeksov ravnanja ali drugih instrumentov, ki določajo veljavne uredniške standarde.

55. Kadar se je ponudnik zelo velike spletne platforme posvetoval s pristojnim nacionalnim regulativnim organom ali telesom ali s koregulativnim ali samoregulativnim mehanizmom in je ta potrdil, da za ponudnika medijskih storitev veljajo regulativne zahteve ali da upošteva koregulativne ali samoregulativne zahteve, bi bilo treba izjavo nemudoma sprejeti, če so izpolnjeni tudi vsi drugi elementi iz člena 18(1) EMFA.

7. **VKLJUČEVANJE ORGANIZACIJ CIVILNE DRUŽBE IN ORGANIZACIJ ZA PREVERJANJE DEJSTEV**

56. Organizacije civilne družbe in organizacije za preverjanje dejstev lahko imajo pomembno vlogo v boju proti dezinformacijam ter tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju. Pomagajo lahko pri ocenjevanju in preverjanju spletnih vsebin ter pomagajo zagotoviti, da ima javnost dostop do točnih, zanesljivih in zaupanja vrednih informacij.

57. Komisija v skladu z uvodno izjavo 53 EMFA spodbuja ponudnike zelo velikih spletnih platform, naj z namenom čim večjega zmanjšanja tveganja morebitne zlorabe funkcije sodelujejo z organizacijami civilne družbe, ki imajo ustrezno strokovno znanje in izkušnje na področju medijev, ter spoštujejo standarde metodologije, etike in preglednosti. Take organizacije bi lahko vključevale: (i) organizacije civilne družbe, ki so na ravni EU ali na nacionalni ravni dejavne na področju svobode in pluralnosti medijev; (ii) organizacije za medijsko pismenost in (iii) organizacije za preverjanje dejstev, kot so tiste, ki so del evropske opazovalnice digitalnih medijev ([11]) ali evropske mreže standardov za preverjanje dejstev ([12]).

58. Ponudniki zelo velikih spletnih platform bi morali razmisliti o vzpostavitvi namenskih kanalov za posvetovanje in izmenjavo informacij z ustreznimi organizacijami, kot so tiste, navedene v prejšnjem odstavku. V zvezi s tem bi lahko ponudniki zelo velikih spletnih platform določili posebne in namenske kontaktne točke, ki bi takim organizacijam omogočile, da pri pregledu javno dostopnih izjav opozorijo na morebitne težave, ki jih odkrijejo.

59. V ta namen bi morali ponudniki zelo velikih spletnih platform razmisliti o vzpostavitvi mehanizmov povratnih informacij za ustrezno nadaljnje ukrepanje z ustreznimi organizacijami, kot so tiste iz odstavka 57. To bi vključevalo vsaj pošiljanje potrditve, da so bila njihova opozorila prejeta, in obveščanje o nadaljnjih ukrepih v zvezi s takimi opozorili.

([11]) EDMO | Evropska opazovalnica digitalnih medijev.
([12]) EFCSN | Projekt evropske mreže standardov za preverjanje dejstev – projekt evropske mreže standardov za preverjanje dejstev.

60. Sodelovanje med ponudniki zelo velikih spletnih platform in ustreznimi organizacijami, kot so tiste iz odstavka 57, bi moralo biti pregledno. V ta namen bi lahko ponudniki zelo velikih spletnih platform zagotovili javno dostopen seznam organizacij, s katerimi sodelujejo.

61. Komisija prav tako spodbuja ustrezne organizacije, kot so tiste iz odstavka 57, da delujejo kot posredniki med ponudniki zelo velikih spletnih platform in posamezniki, akademiki, raziskovalci ter drugimi deležniki, ki bi lahko ugotovili neskladnosti ponudnika medijskih storitev z elementi, navedenimi v skladu s členom 18(1) EMFA, ki bi jih bilo morda treba dodatno proučiti. V takih primerih bi morale ustrezne organizacije, kot so tiste iz odstavka 57, uporabiti razpoložljive kanale za posvetovanje in izmenjavo informacij, kot je predvideno v tem oddelku, da bi o zadevi obvestile ponudnike zelo velikih spletnih platform.

62. Komisija meni, da bi moral Odbor prispevati k opredelitvi najustreznejših organizacij, ki bi lahko sodelovale s ponudniki zelo velikih spletnih platform. To bi bilo mogoče storiti v okviru strukturiranega dialoga med ponudniki zelo velikih spletnih platform, predstavniki ponudnikov medijskih storitev in predstavniki civilne družbe iz člena 19(1) EMFA.

8. **SKLEPNE UGOTOVITVE**

63. Komisija je v celoti zavezana zagotavljanju učinkovite uporabe člena 18 EMFA. Namen teh smernic je olajšati uvedbo funkcije za predložitev izjave iz člena 18(1) EMFA v korist vseh ustreznih deležnikov.

64. Komisija bo spremljala izvajanje teh smernic, tudi z upoštevanjem povezanega razvoja dogodkov in izkušenj, kot bodo obravnavani v okviru strukturiranih dialogov iz člena 19(1) EMFA, ter jih po potrebi revidirala.